

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
27 maart 2023 (mondelinge uitspraak 21 maart 2023)

Zitting: 21 maart 2023 te Amersfoort
De commissie bevindt zich in de Brink op het terrein van, aanwezig via een beeld- en geluidsverbinding.

Klachtennummer: KC 2023 - 019

1. De klacht

Klaagster heeft de volgende klacht:
Zij is het niet eens met de medicatie die haar op 6 maart 2023 is aangezegd.
Zij zegt dat zij met een andere reden in de kliniek is. Zij is geen gevaar voor zichzelf en/of anderen.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 14 maart 2023 heeft de commissie de klacht van klaagster ontvangen.
- Klaagster heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 16 maart 2023 zijn aangeklaagden en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klaagster in kennis gesteld.
- Klaagster heeft een schorsingsverzoek ingediend, zie punt 2.3.
- Op 16 maart 2023 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 21 maart 2023.
- De commissie heeft aangeklaagden verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft geen schriftelijke reactie ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 21 maart 2023 plaatsgevonden.
- De beslissing, zie punt 7, is op dezelfde datum aan klaagster, aangeklaagden en de pvp meegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

2.3. Schorsingsverzoek

Klaagster heeft bij haar klachtmelding tevens een schorsingsverzoek ingediend ten aanzien van het toedienen van de medicatie in het kader van het verlenen van verplichte zorg zoals bedoeld onder punt 1, zie hierboven.

De zorgverantwoordelijke heeft de secretaresse van de klachtencommissie telefonisch meegedeeld dat er geen medisch zwaarwegende redenen zijn om de verplichte zorg in de vorm van het toedienen van de medicatie niet op te schorten tot het moment van zitting.

De beslissing is aan alle betrokkenen meegedeeld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klaagster is geboren op Zij is in het verleden meermaals opgenomen geweest en zij is langdurend in zorg geweest in Klaagster is eerder initieel opgenomen met een crisismaatregel vanwege een psychotisch beeld bij schizofrenie. In de thuissituatie bleek er sprake van ernstig nadeel in de vorm van maatschappelijke teloorgang. Klaagster is inmiddels met een zorgmachtiging vanaf 22 december 2022 opgenomen op de ouderenafdeling in

Op 12 december 2022 heeft de rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad, een zorgmachtiging verleend tot en met 12 juni 2023, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding het toedienen van medicatie is toegewezen.

Op 6 maart 2023 heeft de zorgverantwoordelijke klaagster onderzocht en op 6 maart 2023 is de voorgenomen beslissing met haar besproken.

Op 6 maart 2023 wordt de beslissingsbrief aan klaagster overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de zorgmachtiging en wordt klaagster namens de geneesheer-directeur schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing bij de klachtencommissie en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 6 maart 2023 dat de volgende verplichte zorg zal worden gegeven: intramusculaire medicatie bij weigeren orale medicatie: clozapine (dat klaagster reeds gebruikt) en aripiprazol, wordt nieuw gestart.

De zorgverantwoordelijke stelt dat er sprake is van een paranoïde psychotisch beeld bij schizofrenie. Er was voorafgaand aan de opname sprake van maatschappelijke teloorgang. Daarnaast roept klaagster agressie over haarzelf af doordat zij vanuit achterdocht mensen in haar omgeving beschuldigt met zaken als verkrachtingen en berovingen. Ook is klaagster agressief door met een stoel tegen een raam aan te slaan. Het niet medicamenteus behandelen van het beeld zal leiden tot een uitzichtloos verblijf in de kliniek.

Klaagster is nog steeds in een ernstig grensoverschrijdende strijd verwickeld met allerlei instanties. Zonder behandeling is een leven buiten de kliniek niet mogelijk, zonder dat zij agressie over zichzelf afroept en zou zijn ernstig teloorgaan. In de kliniek gelooft zij de identiteiten van vele medepatiënten en medewerkers niet en ziet hen aan voor anderen die een rol zouden spelen in haar problemen.

De zorgverantwoordelijke vindt dat klaagster op dit moment niet in staat is tot een redelijke waardering van haar belangen ten aanzien van de verplichte zorg die zij zal krijgen. Klaagster heeft geen inzicht in haar psychotisch toestandsbeeld en stemt niet in met behandeling. De

zorgverantwoordelijke vindt dat klagers voorkeuren voor verplichte zorg niet kunnen worden gevolgd. Door het volgen van klagers voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel. Zonder behandeling gaat klager ernstig teloor en roept zij agressie over zich af.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter hoorzitting een toelichting op haar klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hoe het met klager gaat antwoordt zij dat het niet zo best met haar gaat. Zij is verleden week in het ziekenhuis geweest, waar ontdekt is dat zij een trombosebeen en longembolie heeft. Klager zegt dat zij al 25 jaar in de GGZ misbruikt wordt als coach. Zij vertelt dat zij veel cursussen en trainingen heeft aangeboden en adviezen heeft verstrekt. Klager vertelt dat zij commander in chief is van de VN, de NASA en de NAVO. Zij zegt dat de trainingen die zij heeft uitgeschreven allemaal over communicatie gaan en dat zij wil dat deze worden gebruikt, ook in de Tweede Kamer. Volgens klager was mw. P. eerst mw. Van B. en zat zij ook in de kliniek. Klager zegt dat zij zich tot het Supreme Court zal gaan wenden.

Gevraagd naar de medicatie antwoordt klager dat er wordt gezegd dat zij schizofreen is, maar dat zij dit niet is.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat zij heeft willen zeggen en of er goed naar haar is geluisterd antwoordt zij dat het heel jammer is dat zij telkens chemische producten krijgt. Zij zegt een mens te zijn die goede trainingen geeft en adviezen aan de Tweede Kamer verstrekt.

Gevraagd of de pvp nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat klager al ontzettend lange tijd is opgenomen. Zij is geen gevaar voor zichzelf en er bestaat geen noodzaak tot opname of medicatie. De pvp stelt voor, om gelet op de recente ontwikkelingen, de zogenaamde 8:9 brief in te trekken nu er geen noodzaak tot een depot lijkt te bestaan.

5. Weerwoord van aangeklaagden op de klacht

Ter zitting heeft mw. B. verweer gevoerd; dit wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. B. dat zij in verband met ziekte afgelopen week geen schriftelijk verweer heeft ingediend. Mw. W. is de zorgverantwoordelijke van klager en mw. B. is haar regiebehandelaar.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. B. dat er bij klager sprake was van een chronisch psychotisch toestandsbeeld. Voor opname namen de psychotische klachten toe. Gevraagd naar het perspectief antwoordt mw. B. dat zonder medicatie de psychose onverminderd aanwezig zal zijn. Klager zal voor overlast zorgen in de vorm van het sturen van brieven naar de overheid en allerlei instanties. Zij veroorzaakt overlast door bij haar bureaus aan te bellen met verwarde verhalen, waardoor mensen agressief naar haar worden.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. B. dat de behandeling met clozapine een matig effect gaf. Daarom is besloten om aripiprazol toe te voegen. Toen werd klager ziek. Zij kreeg Covid 19,

trombose en een longembolie en werd er in verband met de hoge spiegel gestopt met clozapine. Er zal nu eerst een Second Opinion plaatsvinden en wordt de bijwerkingenpoli benaderd, waarbij ook de mogelijke effecten van de toediening van Amisulpride wordt meegenomen. Op de vraag of er naast de Amisulpride ook nog een depot zal worden gegeven antwoordt mw. B. dat het te primair is om dit op dit moment vast te stellen. Zij kan hier nu geen uitspraak over doen, omdat zij op dit moment niet weet of dit noodzakelijk zal zijn. De situatie is geheel veranderd. Als er een depot moet worden gegeven, willekeurig welke dit wordt, hangt ook af van de Second Opinion en de uitslagen bij de bijwerkingenpoli. In afwachting van de resultaten van second opinion en bijwerkingenpoli wordt er vooralsnog niet gestart.

Gevraagd hiernaar antwoordt mw. B. dat als de klachten minder worden klaagster naar huis kan. Op dit moment is dit op grond van haar geestestoestand gestagneerd. Ook zijn nu bijvoorbeeld haar vrijheden en het gebruik van haar telefoon beperkt.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank verleende zorgmachtiging van 12 december 2022 en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvggz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 6 maart 2023 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 6 maart 2023 blijkt dat klaagster bij aangeklaagden bekend is met een psychische stoornis.

De zorgverantwoordelijke heeft zich op 6 maart 2023 op de hoogte gesteld van de gezondheidstoestand van klaagster en haar onderzocht. Zij heeft op 6 maart 2023 overleg met klaagster gehad over de voorgenomen beslissing. De beslissing is 6 maart 2023 op schrift

gesteld en voorzien van een schriftelijke motivering. De geneesheer-directeur heeft klaagster een afschrift van de beslissing gegeven en haar op 6 maart 2023 schriftelijk in kennis gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon.

De commissie acht door aangeklaagden voldoende aannemelijk gemaakt dat zonder de toediening van medicatie een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klaagster ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvvgz.

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klaagster, voortvloeiend uit haar psychotisch toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. Klaagster roept agressie over haarzelf af doordat zij vanuit achterdocht mensen in haar omgeving beschuldigt van zaken als verkrachtingen en berovingen. Ook is klaagster agressief door met een stoel tegen een raam aan te slaan. Het niet medicamenteus behandelen van het beeld zal leiden tot een uitzichtloos verblijf in de kliniek. Klaagster is nog steeds in een ernstig grensoverschrijdende strijd verwickeld met allerlei instanties. Zonder behandeling is een leven buiten de kliniek niet mogelijk zonder dat zij agressie over haarzelf afroept en zal zij in maatschappelijk opzicht ernstig teloorgaan.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie komt tot de conclusie dat de beslissing van aangeklaagden tot het toedienen van medicatie voldoet aan de criteria van doelmatigheid, proportionaliteit, subsidiariteit en zorgvuldigheid en dat daarom aan het gestelde criterium in artikel 8:9 onder a. Wvvgz is voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de vorm van verplichte zorg (toediening van medicatie) op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **ongegrond**

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, voorzitter,
Dhr. drs. R. J.P. Hazewinkel, psychiater,
Mw. drs. C.J.M.M. van de Gevel, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klaagster en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.